

Praat vandaag over morgen

Verpleegkundig Specialist AGZ | astma & COPD

Gelre Ziekenhuizen Apeldoorn

136.000 mensen overlijden jaarlijks

Javier Marías VALKOINEN SYDÄN

TASANCON LAULU *Heart of Heart*

PHILIP ROTH IHMISEN TAHRA

Jocifer

Is uw huis geschikt om te blijven
wonen op uw 'oude' dag?

Zijn aanpassingen mogelijk of bent u
bereid te verhuizen?

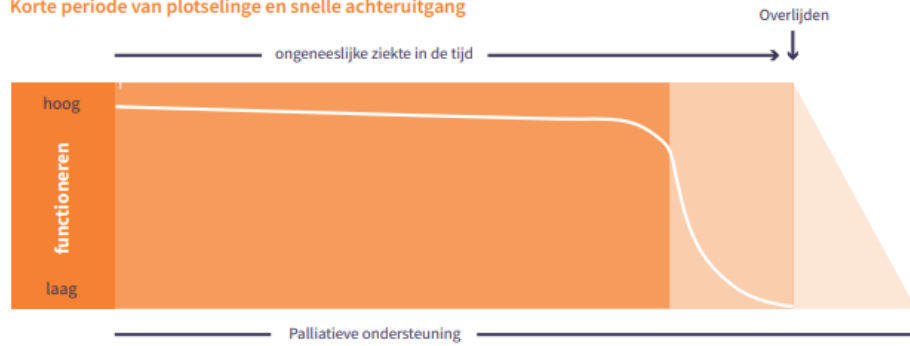
SIRE

DE DOOD. PRAAT EROVER, NIET EROVERHEEN.

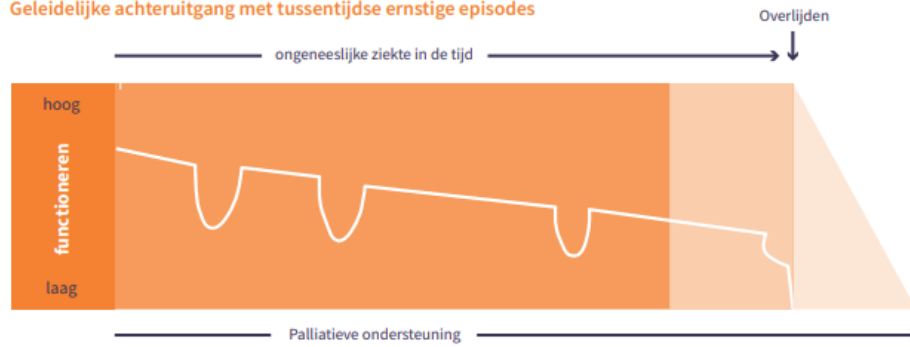

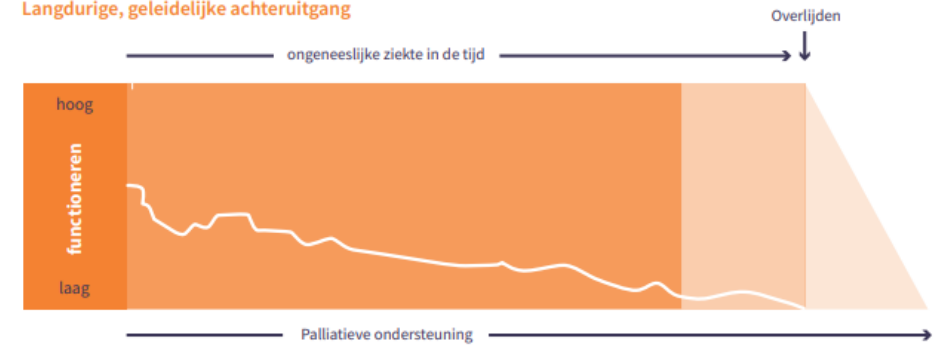
Korte periode van plotseling en snelle achteruitgang

Geleidelijke achteruitgang met tussentijdse ernstige episodes

Langdurige, geleidelijke achteruitgang

Waar haalt u steun of plezier uit?

Wat is nodig om dit te behouden in
de toekomst?

Het Grote Zorgdebat 2023

Welke andere mensen in uw
omgeving kunnen helpen?

Welke taken kunnen zij doen?
Welke niet?

649.06

766.71

301.58

649.06

306.98

585.75

762.75

993.28

970.30

970.30

661.52

3.81

385.75

856.49

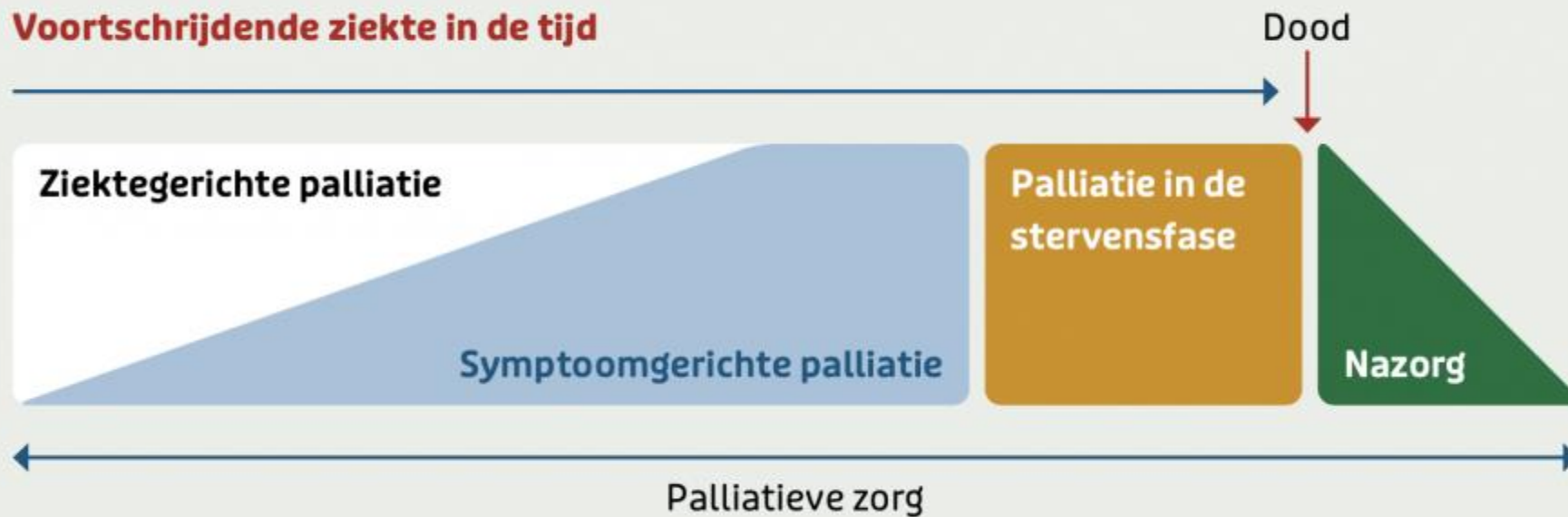
559.83

132.92

614.00

Voortschrijdende ziekte in de tijd

A rectangular white piece of paper is pinned to a brown corkboard with two red pushpins. The paper has a handwritten message in black ink. The text is arranged in three lines, with the first line being the longest and the third line being the shortest. The handwriting is a clear, cursive style.

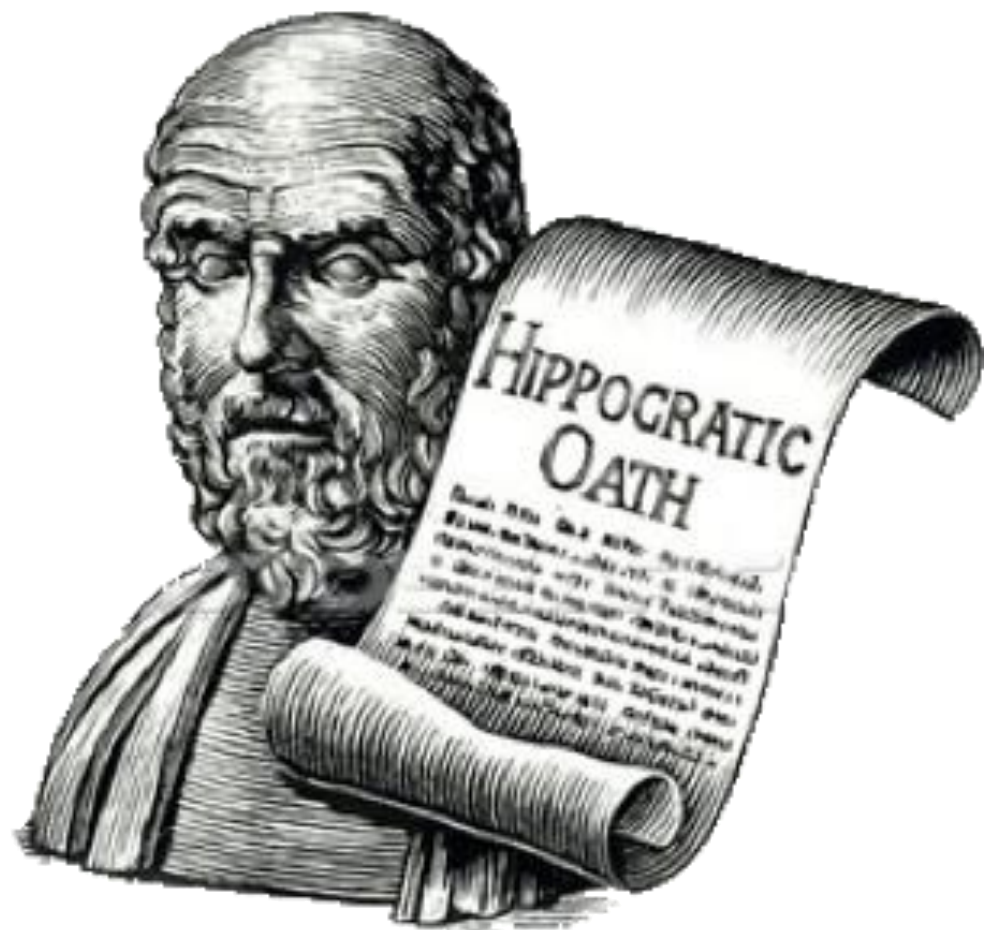
Hope for the best,
but prepare
for the worst.

Wat zijn mijn mogelijkheden?

Wat zijn de voordelen en nadelen van die mogelijkheden?

Wat betekent dat in mijn situatie?

Nú
voor later

Mijn nabijbeschikking

1

Dashboard voor het levenseinde

Voor mensen die willen uitburgeren

 [Neem nu contact op](#)

Medische
beslissingen

Uitvaartwensen
vastleggen

Nu een crematie
regelen

voor—morgen

[Wilsonbekwaam](#)

[Wilsverklaring](#)

[De Digitale Wilsverklaring](#)

[Over Ons](#)

[Kosten & aanbieders](#)

[Log in](#)

[Begin met opstellen](#)

Jouw wilsverklaring met jouw wensen

Leg jouw wensen vast voor verzorging en behandeling. Houd zelf de regie en wees duidelijk naar je naasten en artsen.

[Stel jouw Digitale Wilsverklaring op](#)

[Maak eerst kennis: wie zijn wij?](#)

Wie mag er namens u beslissen
als u dat zelf niet meer kunt?

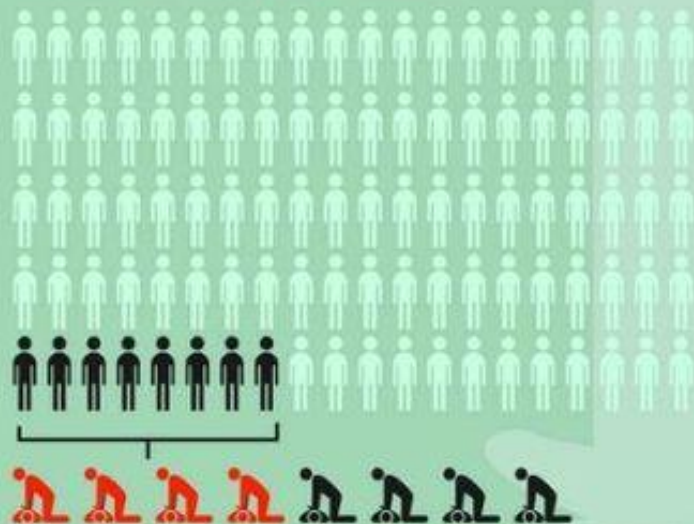

Hartstichting

Buiten het ziekenhuis

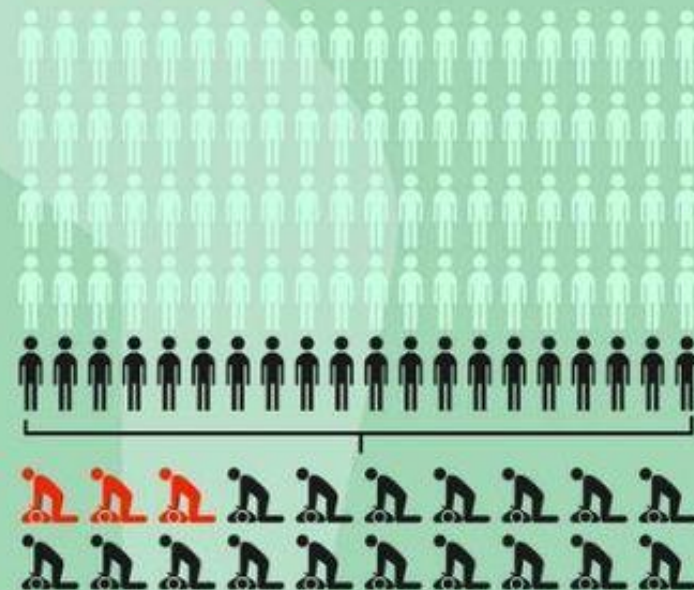
8 van de **100** mensen die 70 jaar of ouder zijn overleven een reanimatie **buiten** het ziekenhuis.

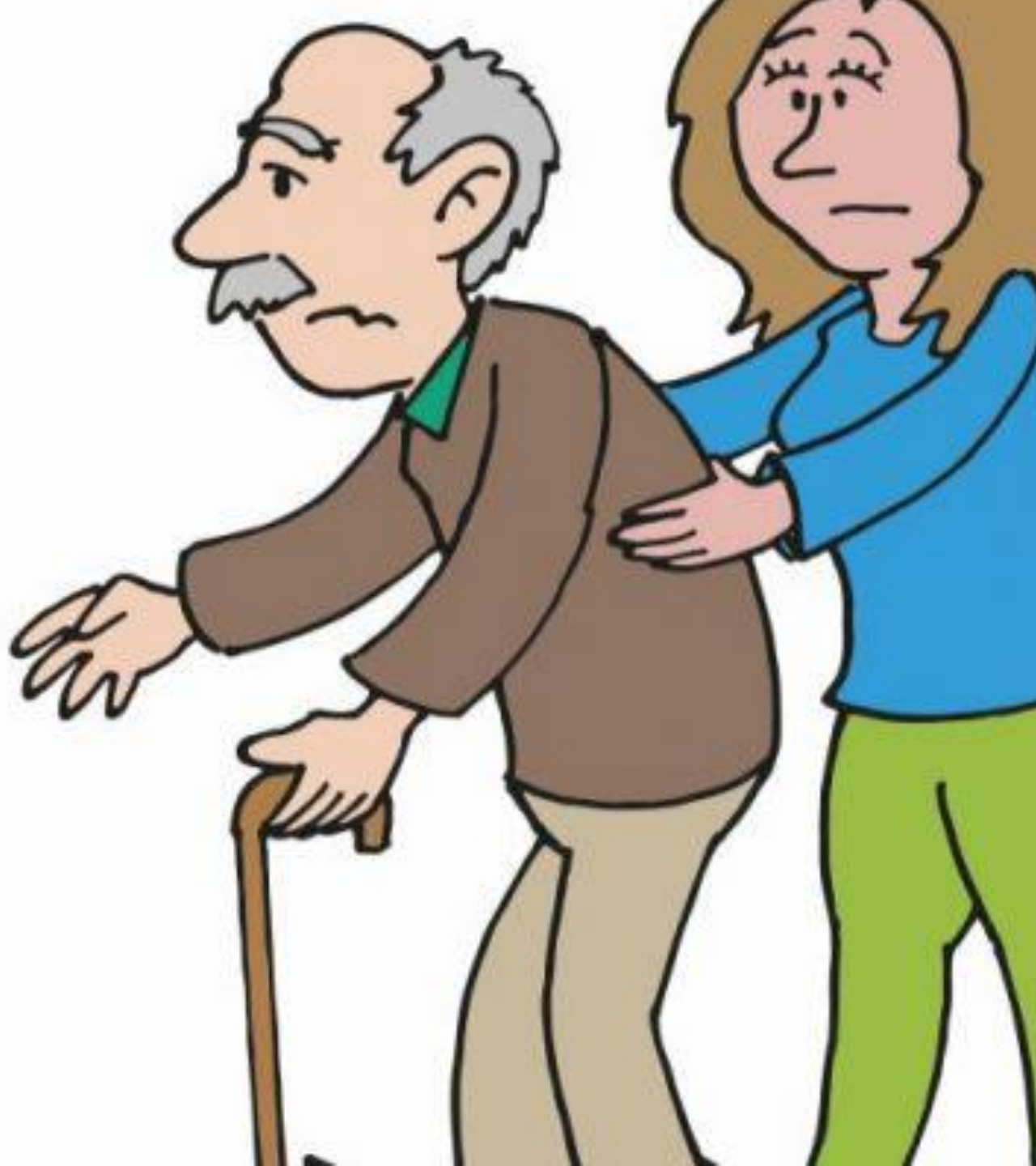
4 van de **8** overlevenden hebben ernstige blijvende schade.

In het ziekenhuis

20 van de **100** mensen die 70 jaar of ouder zijn overleven een reanimatie **in** het ziekenhuis.

3 van de **20** overlevenden hebben ernstige blijvende schade.

Andere behandelbeperkingen

- Kunstmatige beademing
- Intensive care opname
- Ziekenhuisopname
- Antibiotica
- Bloedtransfusie
- Nierdialyse
- Infuus (vocht) of sondevoeding

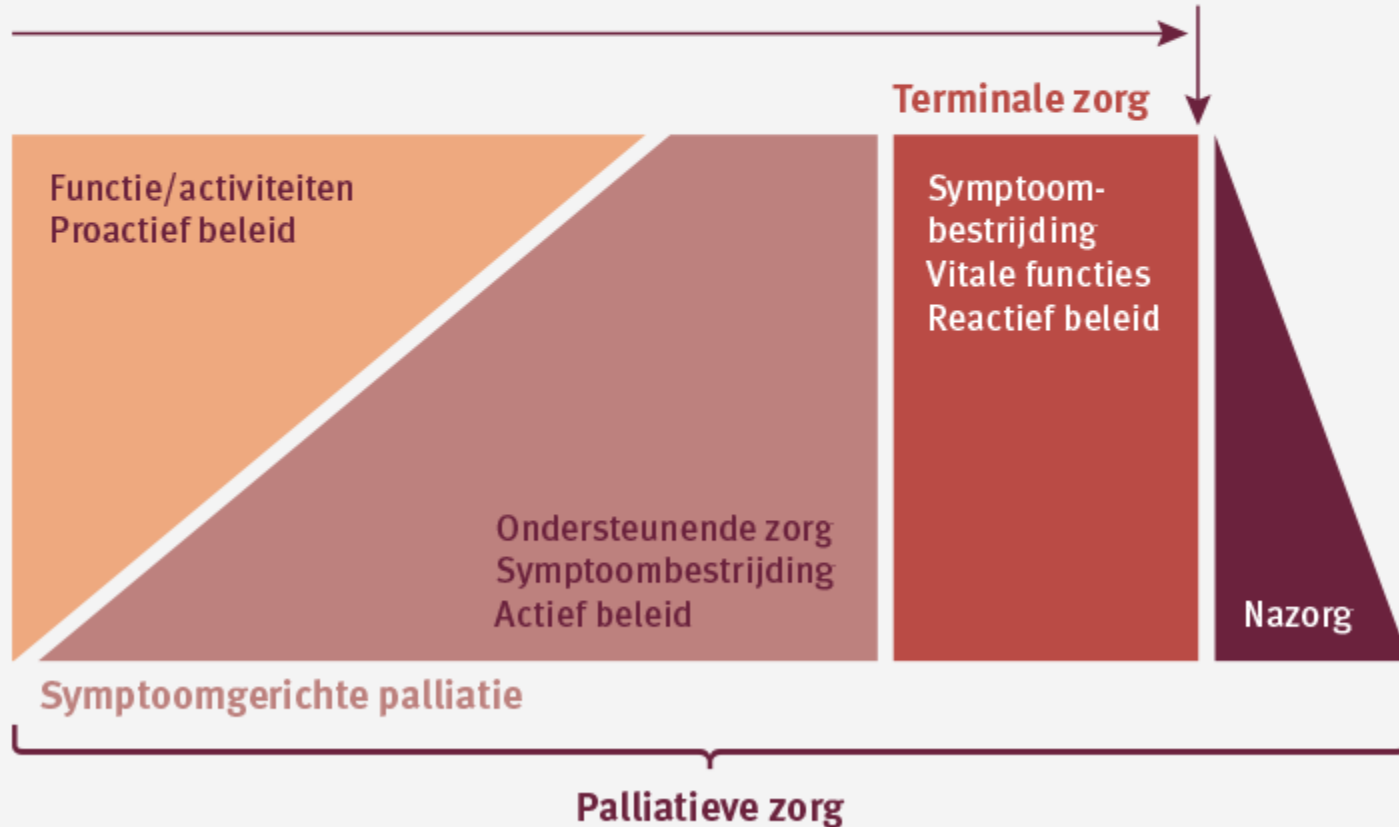
Wilt u nog gereanimeerd worden
bij een hartstilstand?

DE 4 FASEN IN DE PALLIATIEVE ZORG

Voortschrijdende ziekte in de tijd

Overlijden

ROB BRUNTINK

De laatste slaap

PALLIATIEVE SEDATIE:
HET ALTERNATIEF VOOR
EUTHANASIE?

ATLAS

Euthanasie in Nederland

2002-2022

Heleen Weyers

Boomjuridisch

Webinar

Begeleiding van stoppen met eten en drinken

23 mei 2023

Carend

Waar zou u het liefst willen
sterven?

Met welke naaste zou u in gesprek willen?

Wat zou u willen zeggen?

Centrum voor Levensvragen

Oost-Veluwe

*Zoek je naar
antwoorden?*

Je hoeft het niet alleen te doen

Vorbereiding op gesprekken

- Verdiep u in het verloop van uw ziekte. Vraag aan uw behandelaar wat dit voor u betekent.
- Welke behandelmogelijkheden zijn er nog. Welke niet.
- Welke klachten kan u verwachten en wat zijn hiervoor de mogelijkheden om dit te verlichten.
- Hoe ziet u de toekomst voor u.
- Wat betekent voor u kwaliteit van leven.
- Waar haalt u steun of vreugde uit. Wat is nodig om dit te behouden in de toekomst.
- Hoe ziet u partner of andere naasten het ziekteproces.
- Is uw partner of naasten in staat om zorgtaken op zich te nemen in de toekomst.
- Welke andere mensen in uw omgeving kunnen helpen? Welke taken kunnen zij doen en wat niet.
- Zijn aanpassingen in huis mogelijk als dit nodig is? Of bent u bereid om te verhuizen.
- Wanneer wordt lijden voor u ondraaglijk.
- Wat is voor uw naasten ondraaglijk lijden.
- Is er een angstbeeld bij u of uw naasten over het sterven.
- Bedenk voor u zelf hoe u de laatste levensfase niet zou willen. Omdat u dit bijvoorbeeld bij mensen in uw omgeving hebt gezien. Ziekenhuis in en uit. Hoe wilt u het dan wel.
- Waar zou u willen sterven? En op welke manier.
- Zijn er bepaalde rituelen of aspecten vanuit uw religie of cultuur belangrijk voor u.
- Wie mag namens u beslissen als u dat zelf niet meer kunt.
- Hoe staat u tegenover orgaandonatie.

Tijdens het gesprek

- Neem altijd iemand mee naar het gesprek. Twee horen meer dan één en ook de naasten verdienen het om hun beleving te delen.
- Ga in gesprek over een noodplan wanneer u afsprekt dat u niet meer opgenomen wilt worden.
- Ga na of de huisarts of andere zorgverleners die bij uw situatie betrokken zijn op de hoogte zijn van de afspraken die gemaakt heeft.
- Wanneer u een schriftelijke wilsverklaring heeft, neem dan een kopie mee naar de behandelaar. Zij voegen dit dan toe aan het dossier.
- Vraag om begeleiding van een palliatief verpleegkundige nadien.

Andere tips

- Als poliklinische bezoeken te belastend worden, vraag dan of de huisarts en samenwerking met de specialist de behandeling thuis kan voortzetten.
- Als praten met de familie moeilijk is, schrijf een brief.

ikwilmetjepraten.nu LAATSTE LEVENSFASE GESPREKSSTARTERS PRATEN MET TIPS & INSPIRATIE OVER ONS AGENDA

Een persoonlijke brief schrijven

Praat vandaag over morgen

Waarover gaat u morgen in gesprek?

